

Spojovačka

Spoj předložku a podstatné jméno a vytvoř alespoň 8 slov.

POD LET NAD
 JED PŘED ŠKOLÁK PATRO
 DO MEZI HAD NOS VĚDOMÍ
 PROTI PO PRO PAST
 BEZ CHOD OD

★ ZAŽIJ

Těla jako slovo

Lehni si s kamarády na zem a pokuste se ze svých těl vytvořit slovo. Řekněte pak někomu, aby vás vyfotil. Podařilo se vám, co jste zamýšleli?

INFO

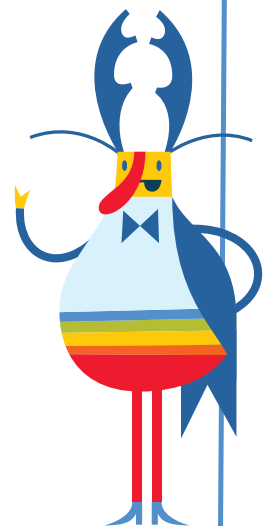
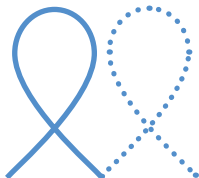
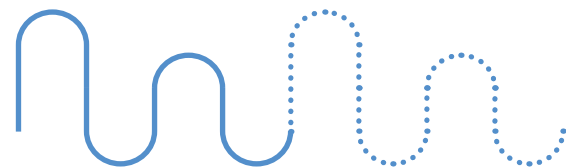
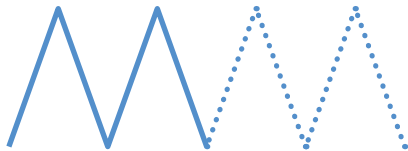

Co poznáme z písma?

Písmoznalectví zkoumá rukopis a porovnává, jak lidé píšou. Sleduje třeba tvar písmen, jejich velikost nebo sklon. Díky tomu můžou odborníci například zjistit, jestli dva různé texty napsala stejná ruka. Uplatňuje se ale i při zkoumání dopisů, pravosti podpisů i jiných psaných dokumentů. Rukopis tak může být velmi zajímavou detektivní stopou.

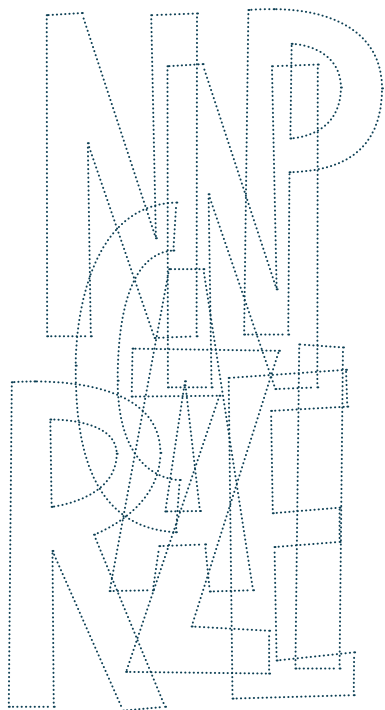
Cesta za kamarádem

Lucinka, Motylka a Bořík letí za Dobroukem, ale ztratili se. Obtáhni jejich trasu, dokresli ji podle vzoru a pomoz jim dostat se k cíli.

Obtahování písmen

Písmenka se sesypala na hromadu. Podaří se ti najít všech 9? Jaké slovo z nich můžeš poskládat?

princezna

INFO

Stejné písmeno, jiný vzhled

Jedno písmeno může vypadat různě. Někdy je tlusté, jindy zase tenké nebo třeba ozdobné. V učebnici nebo pohádce může vypadat úplně jinak než třeba v časopisu. Přesto ho většinou dokážeme poznat. Je to tím, že si náš mozek všímá hlavního tvaru, i když se details mění.

Schovali se ve větvích

Najdeš názvy zvířat ve větvích? Zkus vymyslet další.

Jako další se ptá Karel.

Honza jí celozrnnou kaši hrozně nerad.

Kufry, balíky a batohy patří jinam.

pták, zajíc, ryba

Nová slova

Z písmen ve slově **PASTELKA** zkus vytvořit alespoň 3 nová slova. Určitě jich ale vymyslíš i víc.

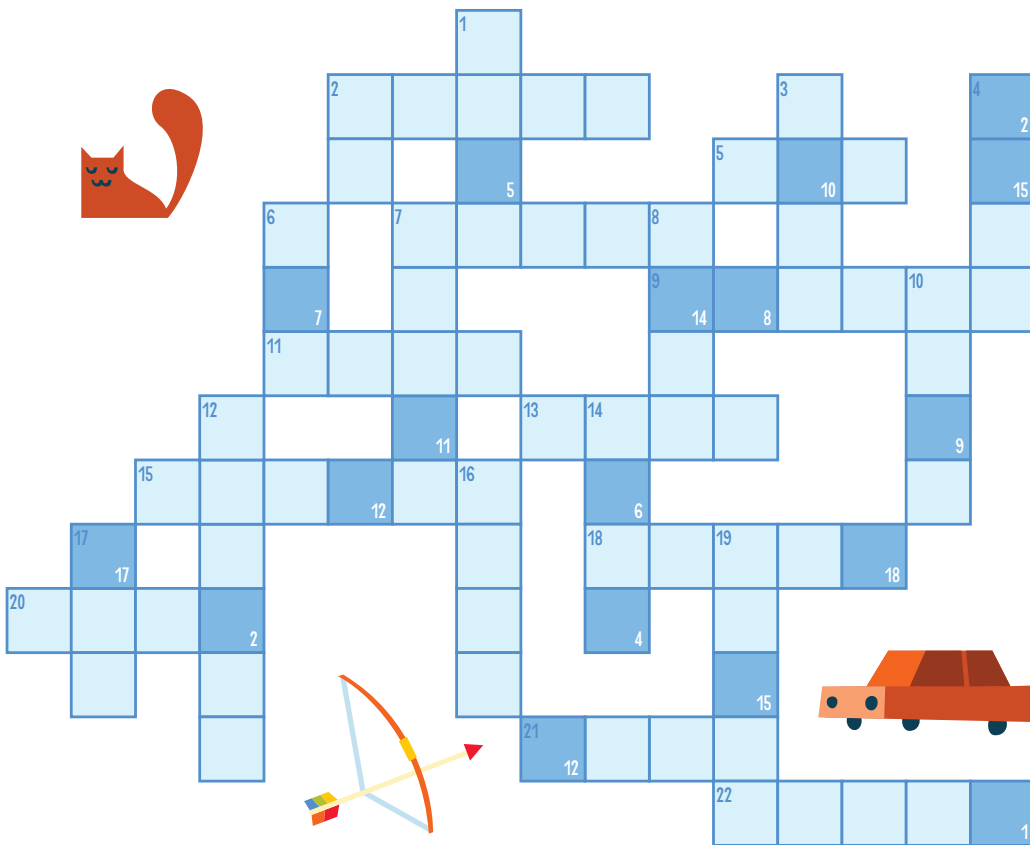

KRÍŽOVKA

Chlapec s maminkou jsou na hřbitově a maminka mu vysvětluje, že v hrobech lidé spí.

Najednou se ze tmy vynoří stará paní a chlapec spustí:

1. Sušená tráva
2. Den v týdnu
3. Horní část obličeje
4. Nástroj na řezání dřeva
5. Hodně stromů pohromadě
6. Střílí se z něj šípy
7. Zvíře, které mňouká
8. Má čtyři kola
9. Náš nejedovatý had
10. Nástroj na sečení trávy
11. Pohádková postava
12. Nástroj na nabírání písku
13. Zvíře s chobotem
14. Český národní strom
15. Sport, v kterém se kope do míče
16. Roční období
17. Král zvířat
18. Hlavní město ČR
19. Okřídlená nebeská bytost
20. Teče mezi dvěma břehy
21. Jméno naší planety
22. Část ruky

Tajenka: Ta paní už se vzbudila.

Vědátorské listy jsou určeny pro vaši zábavu. Jejich vyplnění je dobrovolné a není třeba je nikde odevzdávat. Připravilo je pro vás Děčko.cz: Jakub Novotný, Daniel Špaček, Ondřej Špaček, Eliška Tunklová a Kristina Volná. © Česká televize 2026

pro uši

Každý pes jiná ves

Je známo, že pes dělá haf haf. Ačkoli po celém světě štěkají psi podobně, každý jazyk ho zapisuje jinak. Mrkni, jak je to třeba v Koreji.

WOOF – anglicky

WAN – japonsky

BAU – italsky

HAM – rumunsky

MEONG – korejsky

GUK – indonésky

WAOUH – francouzsky

Zvířecí pozdravy

Napiš, jaký zvuk vydávají zvířátka, a pak ho zkus napodobit.

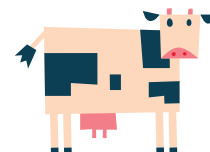

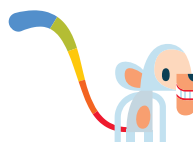

★ ZAŽIJ

Slovní fotbal

Zahraj si fotbal, ale tentokrát se slovy. Kamarád řekne slovo a ty navážeš dalším slovem, které začíná na písmeno, kterým předchází slovo končí. Hru si můžeš ztížit tak, že místo písmene budeš vymýšlet slovo na celou slabiku, kterou předchází slovo končí.

! VÝZVA

Jazykolam

Zkus říct tyto jazykolamy několikrát za sebou. Začni pomalu a postupně zrychluj. Jak nejrychleji to zvládneš bez chyby?

BYLO-LI BY LIBO RYBY.

ROZDRBANÝ DOKTOR DRTIKOL DRTÍ DRN DRNEM.

NEJKULAŤOULINKATĚJŠÍ

ZEBRU ZEBOU ZUBY, ZUBR SE ZAS ZUBÍ.

ŘÍZNI DŘÍV DŘEVO Z BŘÍZ.

V KAPLI KAPKA KAPLA, Klapka Klapla.

MRNĚ V BRNĚ VRNÍ V TRNÍ, ŽE HO BRNÍ BRŇAVKA.

PLCH ZDRHL SKRZ DRN, PRV ZHLTL HRST ZRN.

ROLI LORDA ROLFA HRÁL VLADIMÍR LERAUS.

INFO

Nejstarší živý jazyk

Na světě existuje přes 7000 jazyků, kterými dodnes někdo mluví. Za jeden z nejstarších je považován **sanskrt**, který na Zemi máme už dlouhých 5000 let. Pochází z Indie a patří s češtinou do stejné jazykové skupiny.

pro mozek

♥ TVOŘ

Neviditelné písmo

Nauč se psát neviditelným písmem. Tvůj vzkaz přečte pouze ten, kdo ví, jak ho rozluštit.

Potřebuješ:

- papír
- párátko nebo štětec
- citronovou šťávu

Po napsání vzkazu nech papír dobře zaschnout. Znovu ho přečteš, pokud papír opatrně nahřeješ nad svíčkou. Dej ale pozor, aby papír nezačal hořet!

INFO

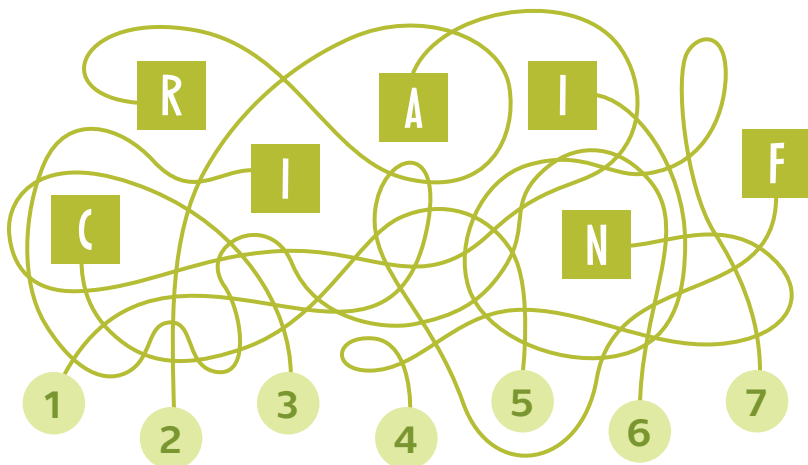
Písmeno jako značka

Písmeno nemusí být jen součástí slova. Někdy stačí jediné písmeno a hned poznáš značku, obchod nebo sportovní tým. To znamená, že tvar písmen je pro nás velmi důležitý. Dokážeme si ho zapamatovat podobně jako obrázek. I jedno jediné písmeno může být velmi výrazné.

Písmenková polévka

Špunti vaří písmenkovou polévku.

Ta byla vynalezena v 19. století ve: -----

Spojovačka

Spoj čarou jednotlivé značky s místem, kde se vyskytují.

H	parkoviště
P	nemocnice
i	toalety
WC	mateřská škola
SOS	nouzové volání o pomoc
MŠ	informační centrum

! VÝZVA

Písmenkové sudoku

Cíl: Vyplň prázdná políčka písmeny, aby splnila následující pravidla.

- V každém řádku musí být písmena A, B, C, D, ale pouze jednou.
- V každém sloupci musí být písmena A, B, C, D, ale pouze jednou.
- V každém menším čtverci (2 × 2) musí být písmena A, B, C, D, ale pouze jednou.

Písmena se nesmí opakovat v žádném řádku, sloupci ani menším čtverci (2 × 2). Každé písmeno od A do D se v každém řádku, sloupci a bloku vyskytuje pouze jednou.

A	B	C	
			A
	D		
C			

Mlčení není souhlas

ANO je krásné slovo a říkáme ho, když s něčím opravdu souhlasíme a máme z toho dobrý pocit. Stejně důležité je i **NE** a není neslušné ho říct. Když nás chce někdo obejmout, vzít za ruku nebo dát nám pusku, měl by se nejdřív zeptat. Je jen na nás, jestli řekneme ano, ne, nebo že nevíme. Mlčení nebo nejistota totiž nejsou souhlas.

Palindrom

Palindrom je slovo, věta nebo i číslo, které můžeme číst zprava i zleva stejně – třeba **kajak** nebo **kuna nese nanuk**. Podaří se ti nějaký vymyslet?

Typogram

Typogram je písmeno, slovo nebo skupina slov napsaných tak, že zároveň vypadá jako obrázek, který to slovo nějak připomíná. Takže ho nejen čteme, ale díváme se na něj zároveň jako na obraz.

Nakresli slovo tak, aby jeho vzhled ukazoval jeho význam.

HODINY
pítí

Spojovačka jídlo

Pojmenuj všechny suroviny a pak je spoj čarou s tím, co z nich vznikne.

Vědátorské listy jsou určeny pro vaši zábavu. Jejich vyplnění je dobrovolné a není třeba je nikde odevzdávat. Připravilo je pro vás Děčko.cz: Jakub Novotný, Daniel Špaček, Ondřej Špaček, Eliška Tunklová a Kristina Volná. © Česká televize 2026